

כיצד מעברין פרק חמישי עירובין

נה.

עין משפט נר מצוה

א מ"י פ"ג מהל' ת"מ הלכה:
ב מ"י פ"מ מהל' שבת הלכה ו' סנה לזוין סו' עוש"ע א"ח פ"י שנה ספיקו כ"ג:
ג מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
ד מ"י שם הלכה ו' עוש"ע שם פ"א:
ה מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
ו מ"י שם הל' ה עוש"ע שם פ"ד:
ז מ"י שם פ"ד:
ח מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
ט מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
י מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
יא מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
יב מ"י שם הל' ו' עוש"ע שם פ"א:
יג ה מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
יד ו מ"י שם הל' ה עוש"ע שם פ"ד:
טו מ"י שם פ"ד:
טז מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
יז מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
יח מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
יט מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:
כ מ"י שם הל' ח עוש"ע שם פ"ד:

רבינו הגאון (המשך)
החוט המתוח מזה ומזה, ומורד מן החוט ולהלן אלפים אמה. וזוהו העיר עשויה כמין קשת

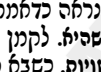
או כמין (טס) [גמ]

מין גט ואלו הנשים

רואין אותה העיר כאלו היא מליאה בתים וחצירות, וכאלו הן מרובעות קשת כמין טבלא מרובעת וכן הגם, ומורד מהן ולהלן אלפים אמה. אמר רב הונא עיר העשויה כקשת, (ו) אם יש בין ראשיה פחות מארבעת אלפים אמה מודדין לה, בריבוע, ורואין כאלו היא מלאה בתים וחצירות, ונתנין לה אלפים אמה חומוס מן היתר ולחוק. ואם לאו מודדין מן הקשת. פי' כגון מקום העיר שעושה קשת מרובה, והיתר הוא מערבי, ושתי ראשי הקשת חשובות כמין שני פיגמין אחד בולט לצפון ואחד בולט לדרום, וצריכין לתחת חוט משה עולה עד נגד הקשת מקום החץ. (ראין) [גמ] היתר פחות מארבעת אלפים אמה, נמצא המתוח מן הצפון לדרום על גבי הקשת פחות מדי' אלפים כמידת היתר, והרדיון במקום החץ מהלכין לפני הדרום הפחות מאלפים אמה וכן לצפון. אבל אם הם ד' אלפים אמה יצאו מותרת פגימה [ונעשו תחום] שלם. וכן בשני ראשיה כיון שיש ביניהם שני תחומין נסתלקין מהן תורת פנים, ואין מודדין (אלא) מן היתר וכיושבי שדות הן חשובין במודדין להן הפתח בתיהן, ואקשין ומי אמר רב הונא הכי, כי אין מודדין אילו מאילו עד שהיה ביניהן מקום חרב בלי שיש ד' אלפים אמה, חזת איהו הוא דאמר תומת העיר שנפרצה (באמה) [במאה] ארבעים ואחת אמה ושליש עדיין דינה כדון עיר קשת אפי' שתי עירות הן כשתין לזו [וקרפף לזו] שהן כל קרפףי שבעים אמה ושישים, והקרפפות מערבות אותן וכאחת הן חשובות, יתר מיכן לא. ופרקינן זו תומת העיר שנפרצה פירצהה משתי רוחות זו כנגד זו שנחלקו לשתיים, לפיכך אמר רב הונא אם פירצה כנגד קרפףי לזו וקרפףי לזו, ועדיין בהוקתן עומדות אם יתר מיכן נחלקו. אבל בעיר העשויה כקשת שאינה חריבה אלא מרוח אחת בלבד, והקשת עומד בשישבו ואי הוו אלפים אמה אין ואי לא לא. ואקשין ומאי אתא רב הונא לאשמעינן בחומת העיר שנפרצה, כי אם יש בפירצותיה [מאה וארבעים ואחת] אמה ושליש שחן כרי [שהן] [שנין] קרפפיות, עשאן הקרפףי להיותן אחת [הא אמרה רב הונא חדא זימנא דנתן

עיר העשויה בקשת. הא ללא נקט רב הונא מלמיה אשני פגומין משום דסתם פגום הוא מוך שבעים אמה ושישים מעיקר העיר וכיון דהוה מוך עיבור העיר אפי' יש צין פגומין יותר מד' אלפים רואין כאלו חוטו מתוח עליהם ואפילו יש פגומין הרבה זה אחר זה כל אחד מוך ע' אמה ושישים של חצירו צפני ראשי העיר שמה יש לחלק דגבי פגומין שאינם מעיקר העיר אפילו אין שם הצלעת תחומין מעצדין אותן עם העיר לפי שצטל אגב העיר אלז' צ' ראשי הקשת שהם מעיקר העיר אין מצטלין אגב העיר ולכך צני שיהא שם הצלעת תחומין ומיהו נראה לר"י דאין לחלק צין שני פגומין לעיר העשויה כקשת וכן פ"מ ופ"ה דלא נקט רב הונא מילמיה על שני פגומין משום דצרימא לא איירי אחד: **פחות מד' אלפים מודדין מן היתר.** רבה צר רב הונא צני נמי בסמוך שגם צין יתר לקשת לא יחא יותר מאלפים משום שצני שיהו תחומין מוצלעין מכל לז' אלל לרבא צריה לרבה צר רב הונא דלאמר מודדין מן היתר ואפי' יותר מאלפים צין יתר לקשת משום דאי צני הדר אמי ליה דרך צמים ולא חש שיהו מוצלעין רק מלז' אחד נראה דהוא הדין נמי לדידה אס אין צין יתר לקשת אלא אלפים מודדין לו מן היתר אפי' יש יותר מד' אלפים צין שני ראשי הקשת דהא מני' אמי דרך היתר (י) מראש האחד לראש האחר כיון דהיתר מוצלע מוך הקשת: ואס

והיינו דאמר רב אבדימי. הא דלמרחן לזרין לטרוח ולהעמיד סימניו ולהערים בתחבולות כדי שתמקיים התורה בלומדיה היינו דר' אבדימי דמפרש דיוקא דקרח שאם בשמים היא כרין אמה לעלות אחריה: **סחינין.** מחזירין בעיירות: סחינין. [א] בעירן במקומן אלא נראה ואינו נראה כדאמר לעיל: [א] ארוכה כמו שיהא. לקמן מפרש: **עגולה עושין לה** כשצב למודד תחומין לקלוטיה לא ימדוד לה מהחומה אלא יוסף לה ריבוע כלומר ירחיק מן החומה כדי ריבוע דהא מרביצין פירות לכל מילי דשבת: ואח"כ ימדוד תחומי הקרנות שאם צב ללכת דרך קרן העיר ישמך דבליכמו רביע דמרובע יותר על העגול רביע: **מרובעת אין עושין לה וזויה.** לקמן מפרש: **היסה רחבה מזד זה וקלרה כשצב למודד תחומין למעבר אכל קרן מערבית דרומית אינו מודד מן החומה אלא מרחיק ומושך למעבר עד כנגד חודה של קרן מערבית לפנותי הנמשכת ויחא' למעבר מודד**

עיר

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

מורה עיר

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

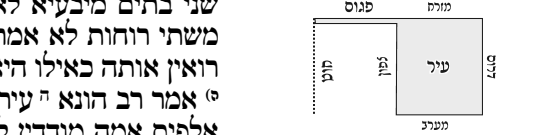
והיינו דאמר ר' אבדימי בר חמא בר דוסא מאי דכתיב 'לא בשמים היא ולא מעבר לים היא לא בשמים היא שאם בשמים היא אתה צריך לעלות אחריה ואם מעבר לים היא אתה צריך לעבור אחריה' רבא אמר לא בשמים היא * לא תמצא במי שמוגביה דעתו עליה כשמים ולא תמצא במי שמרחיב דעתו עליה כים רבי * יוחנן אמר לא בשמים היא לא תמצא בגסי רוח ולא מעבר לים היא לא תמצא לא בסחרנים ולא בתגריים: תנו רבנן * כיצד מעברין את הערים ארוכה כמות שהיא * עגולה עושין לה זווית מרובעת אין עושין לה זווית: היתה רחבה מצד אחד וקצרה מצד אחר רואין אותה כאלו היא שוה היה בית אחד יוצא כמין פגום או שני בתים יוצאין כמין שני פגומין רואין אותן כאלו חוט מתוח עליהן ומודד ממנו ולהלן אלפים אמה היתה עשויה כמין קשת או כמין וחצירות ומודד ממנו ולהלן אלפים אמה אמר רב ארוכה כמות שהיא פשיטא לא צריכא דאריבא וקמינא מהו דתימא ליתן לה פותיא * אאורכה קמ"ל מרובעת אין עושין לה זווית פשיטא לא צריכא דמרבעא ולא מרבעא בריבוע עולם מהו דתימא לירבעא בריבוע עולם קא משמע לן היה בית אחד יוצא כמין פגום או שני בתים יוצאין כמין שני פגומין כמין שני בתים מביעיא לא צריכא משתי רוחות מהו דתימא מרוח אחת אמרינן משתי רוחות לא אמרינן קא משמע לן היתה עשויה כמין קשת או כמין גאם רואין אותה כאלו היא מלאה בתים ולהלן אלפים אמה אמר רב הונא * עיר העשויה כקשת אם יש בין שני ראשיה פחות מארבעת אלפים אמה מודדין לה מן היתר ואם לאו מודדין לה מן הקשת ומי אמר רב הונא הכי והאמר רב הונא * חומת העיר שנפרצה במאה וארבעים ואחת ושליש אמר רבא בר עולא לא קשיא כאן ברוח אחת כאן משתי רוחות ומאי קמ"ל דנותנין קרפף לזו וקרפף לזו הא אמרה רב הונא חדא זימנא דנתן

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

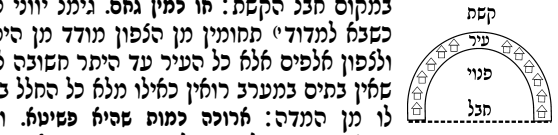

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

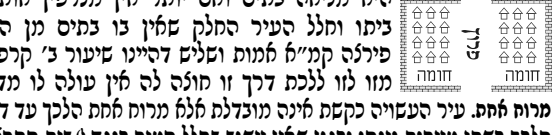
שני צמים כמין ז' פגומין. קס"ד לרוח אחת וקאמר רואין כאלו חוט מתוח מזה לזה. ולקמן פריך השמא ציה אחד אמרת רואין שני צמים מביעיא: **היסה עשויה כמין קשת.** שאין הצמים

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

וכן לקרן דרומית מורחית: **היה ציה אחד.** צולט מחומת העיר לאחת הצדדין כשצב למודד תחום לפון אכל קרן מערבית לפנותי (א) כשצב למקום שצין הבית צולט עם מרחיק מן החומה עד כנגד מקום שכלה צלית הבית לקרן מורחית לפנותי כאלו חוט מתוח מכוון והולך כנגדו ממקום שכלה הבית עד כנגד קרן לפנותי מערבית ומודד מן החוט ולפון אלפים:

